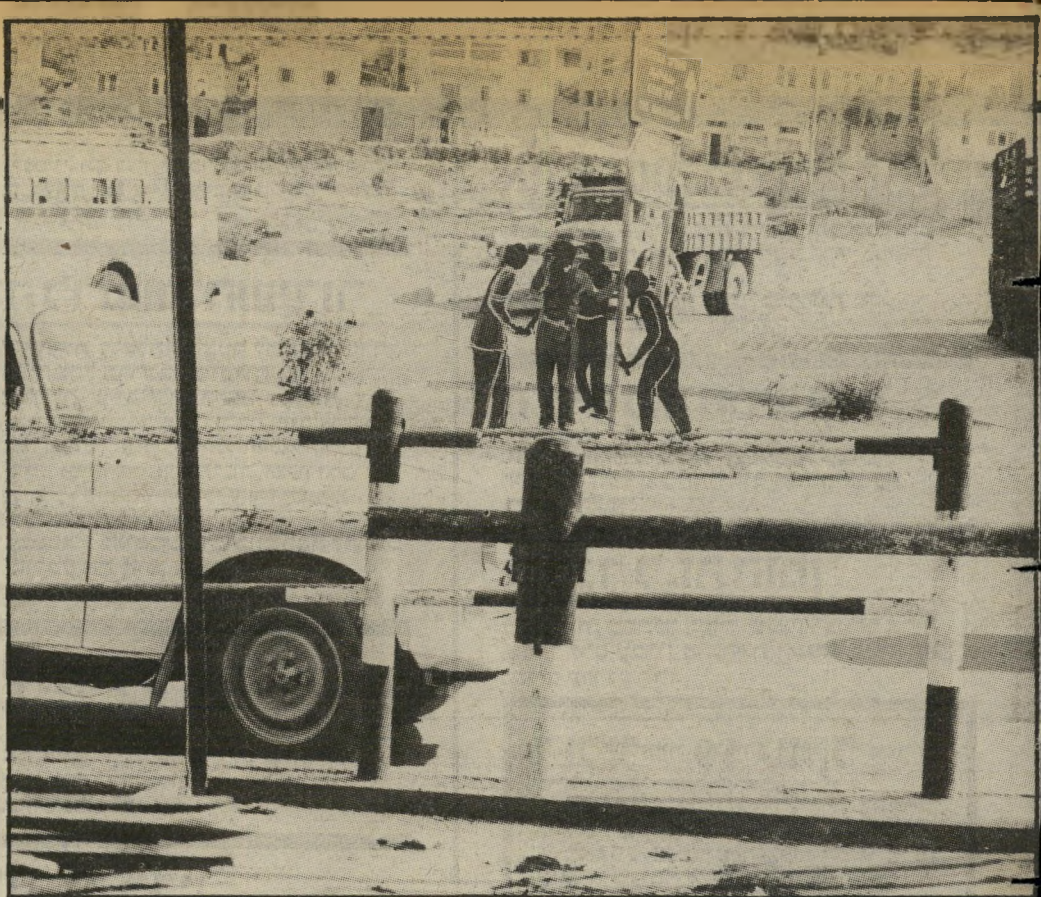

3 אחד המתנחלים, שהיה עד ראייה להתנקשות, מוטי נחמני, החליט לרדוף אחרי המתנקש שחטף את העוזי. בצה"ל נהוג שכאשר חייל נפגע בקרב, מטפל בו החייל הסמוך אליו, ואינו ממשיך בקרב. אך החוקים שעל-מיהם נוהגים המתנחלים בחברון גורעים בהרבה מן החוקים הנהוגים בשדה הקרב. המתנחל לא העלה על דעתו לסייע לחברו הפצוע, שהתרחק בריצה מאי-התנועה, ולברר מה עלה בגורלו. נחמני החביא את הילד שהיה עימו, ופתח במירדף מלווה ביריות אחרי המתנקש הערבי שהיה מצוייד בעוזי. המירדף התנהל במעלה רחוב הומה אדם, עד שהמתנקש הגיע אל סככת האוטובוסים, בצד העליון של הרחוב. שם הסתתר המתנקש בין האוטובוסים, כאשר המתנחל ממשיך לירות לעברו. אחר-כך נמלט המתנקש אל בין הסימטאות.

אך הדקירות לא הרגו מייד את אהרון גרוס. המתנקשים הערבים הגיחו אותו כורע על אי-התנועה וברחו. אחרי שהם הסתלקו, קם גרוס והתחיל להימלט בריצה. הסיפור על מכונית הפזו שממנה, כביכול, יצאו המתנקשים, הומצא בדיעבד על-ידי המתנחלים (ראה הסבר לתמונה 5). להתנקשות היו שני עדי ראייה מבין המתנחלים. אף אחד מהם לא הזכיר בעדותו מכונית.

2 כך בוצעה ההתנקשות באהרון גרוס, שניצב לבדו על אי-התנועה. התמונה מצולמת בכיוון השוק. לפי כל העדויות של עדי הראייה, לא היתה שום מכונית פזו או מכונית אחרת מעורבת בהתנקשות. שלושת המתנקשים התנמלו על גרוס כשבידיהם פיגיונות, ברגע שהבחינו כי הוא ניצב לבדו זמן רב, ומתבונן אל מעלה הרחוב, לכיוון שממנו היתה אמורה להגיע המכונית של המתנחלים. המתנקשים דקרו אותו בחזהו, בגרונו, בפניו ובגבו, והמשיכו לדקור אותו גם אחרי שכרע.

7 אהרון גרוס הובל על-ידי עוזי אבו-סינינה לבית-החולים הממשלתי בחברון, אל-אמירה עאליה. אפשר להגיע מהשוק אל בית-החולים בתוך כמה דקות נסיעה, וככל הנראה עשה אבו-סינינה את הדרך הזאת עוד לפני שהתחיל המירדף של המתנחלים. אהרון גרוס הובל מייד אל חדרי-המיון, הנמצא מימין למדרגות, ורופאי בית-החולים טיפלו בו. אך אהרון גרוס הגיע לבית-החולים מאוחר מדי. הדקות המעטות שבהן שכב ליד השוק, כאשר איש לא טרח לספל בו, היו מכריעות. הפצועים שנפצעו היו פצועי מוות לא מפני שפגעו באברים חיוניים, אלא בגלל איבוד הדם הרב והמהיר. ככל הנראה פגעו המתנקשים בכלי-דם עורקי, ובמצב כזה יכול הפצוע לאבד בתוך דקות מעטות את רוב דמו. בפצע מסוג זה אפשר להציל את חייו של הפצוע רק אם ניתן לו מייד עירוי דם, או עירוי נוזלים מחליפים.

יורים בגבם בכלי-הנשק שבידיהם, כדי להרוג ולנקום על מות אהרון גרוס. ככל הנראה נפצעו במירדף המסורף - כך הגדירו המתנחלים עצמם מה שעשו - שניים או שלושה ערבים, שלא היה להם שום קשר אל ההתנקשות.

6 נוסעי מכונית הפזו נמלטו ממנה מייד כשהתברר להם שאין היא יכולה להמשיך ולנסוע. המכונית נעצרה ליד פתח אחת הכניסות לבית-הקברות, והערבים שהיו בה נמלטו אל החורשה שמעל לבית-הקברות. המתנחלים עזבו גם הם את מכוניתם, והתחילו לרדוף ברגל אחרי הערבים הנמלטים, כשהם

אהרון גרוס מת כבר בבית-החולים. ועדת-בדיקה שמינה המינהל בחברון קבעה זאת מעבר לכל ספק. הרופאים הודיעו לאבו-סינינה שבנו מות, ותוא לקח אותו לביתו. כשהגיע לשם, התברר לו שבנו האמיתי בא הביתה ולכן ההרוג אינו בנו. אבו-סינינה הודיע על כך למימשל הצבאי, וחיילים ומתנחלים באו לקחת את גרוס. אחר-כך, במסיגרת סיפורי הזוועה שהפיצו המתנחלים כדי להכין את הקרקע לפוגרום שהם הכינו, הם הפיצו את השמועה כאילו לא היה אהרון גרוס מת כאשר הם באו לקחת אותו, ואף טרחו לספר כיצד 'חובש' (רופא) ניסו להציל את חייו בדרך אל בניין המימשל, ובבניין עצמו, אך היה מאוחר מדי. הסיפורים האלה היו שקרים מוחלטים. למעשה היו תושבי חברון הערבים בטוחים שנהרג ערבי בתקרית, ובמשך כמה מהדורות חדשות בקול-ישראל אף שודרה הידיעה שהיה הרוג ערבי, כאשר הכוונה היתה לאהרון גרוס. לאהרון גרוס לא נערך ניתוח שאחרי המוות כדי לקבוע את הסיבה האמיתית למותו. הוא נקבר שעות ספורות אחרי שנקבע דבר מותו. היה נוח מאוד למתנחלים, שלא תוברר סיבת המוות המדויקת.

להתרשם כמו עיניהם מן הפוגרום שערכו היהודים בשוק הערבי בעיר. אך לא היה די ברצונם. ביום השבת היו מחסומים צבאיים רבים לכל אורך כביש ירושלים-חברון, ורק שלוש מתוך מכוניות המפגינים הצליחו להתחמק ולעבור את המחסומים. אלוף (מיל) מתי פלד נסע במכוניתו וביקש להגיע אל נתשה. אך במחסום צבאי הסמוך לכניסה לגוש עציון, כ-20 קילומטר מן העיר חברון, עצרו החיילים את המכונית. פלד, וכל הנוסעים עימו, נתבקשו למסור את תעודות-הזהות שלהם ואחרי בדיקה קצרה הוסבר להם כי לא יוכלו להמשיך לחברון. אחרי בירור נודע כי

חוצב להבות. זמן לא רב אחרי נאום זה יצאו עשרות צעירים חבושי כיפות סרוגות אל הסימטאות הריקות של השוק, אל האיזור שהיה נתון בעוצר סלקטיבי, והחלו להצית חנויות ללא אבחנה וגם לירות. התושבים הערביים המבוהלים, שהיו נתונים בעוצר, הסתגרו מאחורי סוגר ובריה ופתחו להציק החוצה. ההרס בשוק היה רב. אנשי הוועד לסולידריות עם אוניברסיטת בירז'ית רצו להפגין ביום השבת לאות הודות עם ערביי חברון הנתונים בעוצר ולחוק את ידיו של מוצטפה אל-נתשה, ממלאי-מקום ראש-עיריית חברון, שהורח בעיקבות האירוע ביום החמישי. הם גם ביקשו

שלמה פרנקל וענת סרגוסטי